ANUL III. — Nr. 833. O SINGURA EDIȚIE LUNI, 20 MAI 1891

NUMĔRUL 10 BANI

ABONAMENTELE
ÎNCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CAREI LUNI
și se plătesc tot-d'a-una înainte

In Bucurescĭ la casa Administrațieĭ
Din Județe și Străinătate prin mandate postale
Un an în țară 30 leĭ; în străinătate 50
Șese lunĭ " 15 " " " 25
Treĭ lunĭ " 8 " " " 13

Un număr în Streinĕtate 25 banĭ

MANUSCRISELE NU SE NAPOEAZĂ

Adevĕrul

Să te ferestĭ, Române! de cuĭŭ strein in casă.
V. Alexandri.

NUMĔRUL 10 BANI

ANUNCIURILE
Din BUCURESCI și JUDEȚE se primesc NUMAI la ADMINISTRAȚIE.
Din STREINĔTATE, direct la administrație și la toate Oficiile de publicitate.
Anunciurĭ la pagina IV . . . . . . 0.30 b. linia
" " " III . . . . . . 2.— leĭ "
" " " II . . . . . . 3.— leĭ "
Inserțiunile și Reclamele 3 leĭ rândul.
LA PARIS, ziarul se găsește de vênzare cu numĕrul la kioșcul No. 117, Boulevard St.-Michel.

UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANI

ADMINISTRAȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

DIRECTOR POLITIC: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

Bucureștĭ, 19 Maĭ 1891

SEPTAMANA

Europa e coprinsă de o mare secetă, care poate să aibă de efect o și maĭ mare foamete.

Eventualitatea uneĭ asemenea catastrofe a pus pe gândurĭ pe toată lumea și guvernele din toate Statele aŭ început să se gândească la mijloacele prin care s'ar putea face teribiluluĭ flagel.

Chiar protecționiștiĭ agrarĭ ceĭ îndârjițĭ, carĭ aŭ pus taxe vamale colosale pe cerealele importate, caută acum să abolească acele taxe pentru a face o aprovizionare de rezervă.

In Franța, în Germania, unde protecționismul este în floare, taxele pe cereale vor fi suprimate momentan și grânele vor putea intra libere.

In același timp, speculanțiĭ marĭ, carĭ exploatează toate nenorocirile, își joacă și în această împrejurare mendrele.

Eĭ umblă să cumpere toate grânele disponibile pentru a putea juca asupra urcăreĭ și scădereĭ prețurilor și a'șĭ umplea pungile din foametea mulțimeĭ.

Și, pe când în toate statele din Europa, guvernele se îngrijesc de acum, adună rezerve de grâne și fac statistica populațieĭ sărace, guvernul nostru preistoric face alaiŭ Regeluĭ Strĕin și cheltuește baniĭ cu carĭ ar putea scăpa de foame miĭ de nenorocițĭ, pentru mascarade dinastice.

Foamea poporuluĭ este covîrșită de setea de putere a cârmuitorilor.

*

Ziarele cehe aduc știrea despre o manifestație antigermană care a avut loc în Praga, cu prilejul vizitei ce cincĭ studețĭ francezĭ aŭ făcut expozițieĭ de acolo.

Studențiĭ francezĭ trebuiaŭ să plece din Praga, Joĭ 16 Maĭ, la orele 2 p. m.

La ora 1 se adună pe peronul găreĭ din Praga un public numeros, compus din studențĭ cehĭ, popor, o delegație de treĭ dame și un consilier comunal. La ora 1 și un sfert, sosind studențiĭ francezĭ, purtând la piept cocarda națională slavă, pe când studențiĭ cehĭ purtaŭ tricolorul francez. Francezii fură întêmpinațĭ cu buchete de florĭ și cu strigătele de *Trăiască Franța!* La carĭ eĭ rĕspunseră cu: *Să piară Prusienii!* Se întonară cântece revrătitoare și la plecarea trenuluĭ, studențiĭ cehĭ strigaŭ! *La revedere la Paris!* pe când francezii repetaŭ refrenul: *Să piară Prusienii!*

Această manifestație a produs o vie impresiune la Viena și este sigur că se vor lua mĕsurĭ în contra studenților cehĭ.

De când nu maĭ este la putere, Bismarck cade din prostie în prostie, din pricina paraponuluĭ.

Acum i se atribue intenția de a se pune în capul anti-semiților, saŭ al naționalilor-liberalĭ. In primul caz el ar face o copilărie, în al doilea, s'ar dezice, căcĭ el a combătut cu înverșunare pe naționaliĭ-liberalĭ germanĭ.

Ce însemnează pentru un om politic, fie el chiar un colos ca Bismarck, pierderea potereĭ.

*

In țară, mascarada jubileuluĭ s'a sfîrșit, în mijlocul rĕceleĭ generale lumea oficială respiră astă-zĭ, fiind-că a scăpat de o mare belea.

Seceta, care a durat în unele locurĭ maĭ bine de o lună, a fost în sfîrșit întreruptă de o ploae binefăcătoare. Dacă această ploae nu va salva întreaga recoltă, cel puțin ea va întreține prestigiul bisericeĭ, care a plimbat pe Sf. Dumitru pe stradele Capitaleĭ tocmaĭ în ajunul ploaeĭ.

In vreme ce populația săracă e amenințată de foamete, guvernul palatuluĭ a depus la Cameră proiectul de lege prin care cere un credit de **45 milioane** pentru fortificațiĭ. Jaful acesta, în vreme de restriște, indignează pe toată lumea onestă și chiar în sînul majoritățeĭ guvernamentale se găsesc încă oamenĭ, carĭ sunt revoltațĭ. Vom vedea până la vot, dacă revoltațiĭ nu vor fi *pacificațĭ* de Generalul Lahovary, meșter în pacificărĭ de revolte.

Până atuncĭ, discuția respunsuluĭ la Mesagiu a început în Cameră. D. Fleva a deschis focul și marele elector Pake a fost eroul primeĭ zile.

Discuția promitea a fi furtunoasă, maĭ cu seamă că în sînul majorităţeĭ scandalurile sunt conduse cu multă măestrie de Nicu Catargiu, Jean de la Obor, Ionescu-Marcus și *venerabilul* Zoiade.

Când colo, majoritatea, printr'un asalt vandalic, puse capăt discuțieĭ fără a maĭ lăsa pe cine-va să vorbească.

Acest act de sĕlbăticie parlamentară caracteriză bine pe barbariĭ antidiluvianĭ de la putere.

Neagu.

??

Astă-zĭ D. Lascar Catargiu, prim ministru al M. S. Domnitoruluĭ Carol I la 1866 face parte din cabinet.

Il întrebăm dar:

Ce se face cu ceĭ 12.000 galbenĭ dăruițĭ de Carol I prin scrisoarea Sa din 2 (14) Iunie 1866 adresată Ministruluĭ de culte C. A. Rosetti și publicată în „Monitorul" cu Nr. 118?

Care este așezământul de binefacere fondat cu această sumă?

Dacă baniĭ s'aŭ capitalizat, cât reprezintă astă-zĭ suma dăruită?

TELEGRAME

CAPTOWN, 18 Maĭ.—Comandantul englez din Manica anunță, cu data de 12 Maĭ că portugeziĭ aŭ atacat pe englezĭ lângă Chua la vest de Masikessi; dar că s'aŭ retras după o luptă de 2 ceasurĭ. Englezii nu aŭ suferit nicĭ o perdere. Comandantul portugez a comandat starea de asediŭ la Masikessi și a ordonat ca toțĭ strĕiniĭ afară de portugezĭ și de ceĭ născuțĭ acolo, să părăsească țara.

SOFIA, 18 Maĭ. — Azĭ cu ocazia serbăriĭ zileĭ Prințuluĭ un Te-deum s'a celebrat în timpul dimineţeĭ la lagărul de lângă Sofia în presența autorităților și a garnizoaneĭ. Apoĭ aŭ defilat trupele.—Numĕrul asistenților era considerabil.

Toțĭ miniștriĭ aŭ plecat ierĭ la Filipolĭ, unde se găsește Prințul, spre a asista la serbărĭ. Orașul este împodobit.

Un act de lașitate

Guvernul reacționar și-a ales o majoritate de vandalĭ, carĭ n'aŭ nicĭ conștiința mișeliilor ce comit.

Majoritatea aceasta, în care strălucesc luceferĭ ca Nicu Catargiu, Jean de la Obor, Ionescu-Marcus, Filipake Corlătescu, Petcu Pencovicĭ și Zoiade, a dat ierĭ mĕsura inteligențeĭ sale și a respectuluĭ ce are de sine însă'șĭ.

După ce D. N. Fleva își termină discursul în contra Adreseĭ majorităţeĭ, veni rîndul D-luĭ Iancovescu; dar acesta spălase putina.

Oratorul următor, după înscriere, trebuia să fie D. Pallade; dar, conform uzuluĭ parlamentar, D-sa ceru să vorbească un guvernamental și apoĭ va vorbi D-sa. Se dădu cuvêntul D-luĭ Blaramberg; dar marele puritan, cu duplicitatea-ĭ cunoscută, refuză să declare în ce sens va vorbi. Căcĭ să fi spus că vorbește pentru, îĭ era rușine (i-a maĭ rĕmas un pic de rușine), să zică contra, Eforia era în primejdie.

Atuncĭ se vĕzu spectacol ne maĭ pomenit. Buldogiĭ din majoritate — pomenițĭ maĭ sus — s'aŭ agățat întocmaĭ ca confrațiĭ lor quadrupezĭ de: *Inchiderea discuțieĭ!* și aŭ lătrat atâta, până când discuția s'a închis.

Acest act de lașitate nerușinată este unic în analele noastre parlamentare și aŭ trebuit să vie la putere fiarele preistorice pentru ca să'l comită.

Vor înțelege acuma ceĭ cu iluziĭ în Monarhia constituțională streină unde vrea să ajungă Carol I cu guvernele Sale de lacheĭ reacționarĭ?

Să'ĭ vedem.

Noul tarif vamal

Tăbăcăria

Pentru uniĭ muină, pentru alțiĭ ciumă, așa sunt guvernele Regeluĭ Românieĭ. Pentru fabricanțiĭ de hârtie, industrie cu totul nouă, face totul spre a'ĭ ajuta pe când pentru tăbăcăriĭ a căutat toate mijloacele spre a le zdrobi.

N'am nevoie să spun cititorilor *Adevĕruluĭ* ca această industrie a înflorit înainte d'a fi procopsițĭ cu independența, de a da streinilor milioane, cumpĕrând carton în loc de piele, mahalale întregĭ din toate orașele Românieĭ poartă și azĭ numele industrieĭ ce locuitoriĭ lor aveaŭ. Azĭ nu le-a maĭ rĕmas de cât numele.

Iată acum cum protege Statul pe ceĭ câțĭ-va lesne crezătorĭ, carĭ aŭ îngropat maĭ multe milioane în fabricĭ de tăbăcărie:

1) Le-a retras cu desĕvêrșire clientela oficială, înființând fabrica de la Bucovĕț,

2) Le-a pus concurențĭ strĕinĭ în spinare, și, al 3-lea tocmaĭ după ce a ruinat câțĭ-va din eĭ s'a deșteptat că se comit abuzurĭ din partea fabricanților austro-ungarĭ, carĭ naturalizaŭ mărfurile lor în Elveția și Olanda, de unde le importaŭ plătind niște taxe ridicule.

Dovadă despre aceasta este *tabloul general* al *Comerciuluĭ Românieĭ* publicat de Ministerul de finanțe și în care găsim că s'a inportat în ultimiĭ cincĭ anĭ, 1885—89 inclusiv: Pieĭ, curelărie, cismărie, etc. pentru suma de **106,359,852 leĭ** pentru care s'a perceput *5,406,658 leĭ*, adică **nicĭ măcar 5 la sută asupra valoreĭ.**

Noul tarif prevede 120 leĭ pentru suta de kilograme la piele de vită mare, 200 leĭ pentru piele de vită mică, 300 leĭ pentru piele de lux, 400 leĭ pentru încălțămintea groasă și 500 leĭ pentru cea subțire.

Camera de comerț din Capitală a propus oare-care scăderĭ și adaose dar de care, suntem sigurĭ, nu se va ține nicĭ o socoteală, de oare-ce tariful va fi votat cu iuțeala fulgeruluĭ.

Să lăsăm de o cam dată la o parte taxele din tariful general și să spunem că ele orĭ-cât ar fi de ocrotitoare, nu vor avea nicĭ un efect, de oare-ce noĭ vom intra cu mâinile legate în *zolvereinul* austro-german.

Aceasta fiind voința M. S. Regeluĭ Carol I.

Industrialul.

„Adevĕrul" la Iașĭ

Iașĭ, 18 (30) Maiŭ 1891.

Domnule Director,

In momentul când vĕ scriŭ acestea, lumea la noĭ e încă sub impresia mascaradeĭ regale de la 10, 11 și 12 Maĭ. Da, am avut și noĭ Jubileu, saŭ cum îĭ zice în Tătărașĭ: *Julibeu*; trotuarele sunt încă și acum găurite din distanță în distanță, pe unde arhi-dinasticiĭ de la comună aŭ împlântat stîlpĭ înalțĭ de brad, pentru a improviza arcurĭ de triumf Mareluĭ Căpitan, iar icĭ-colea flutură încă câte un drapel tricolor uitat, spălăcit ca vaĭ de el, până ce poliția, care a ordonat și regulat arborarea lor, va bine-voi să dispue deșveșmîntarea complectă a orașuluĭ de hainele-ĭ de serbătoare.

*

Și fiindcă am început cu „Julibeul" și fiindcă e vorba de el, să 'mĭ dațĭ voe să vĕ comunic un amĕnunt hazliŭ în privința chipuluĭ cum a fost organizat, de către cine și în ce condițiunĭ.

Vĕ este cunoscut că comuna Iașĭ este condusă de o comisiune interimară recrutată din sînul Ligeĭ-Langa și compusă în cea maĭ mare parte din liberalĭ. Onorabila comisiune decisese din timp să serbeze cu pompă și ostentație pe 10 Maĭ. Moartea luĭ Ion C. Brătianu însă a zăpăcit-o. Pozițiunea liberalilor din comisiune era grea. Pușĭ între moartea șefuluĭ lor și între nunta Mareluĭ Căpitan, eĭ nu știeaŭ pentru ce să se hotărască: pentru doliŭ orĭ pentru gală, pentru lacrimĭ orĭ pentru petrecerĭ. O zi lucrările pregătitoare ale jubileuluĭ aŭ fost suspendate, dar aŭ fost reluate a doua zi desde-dimineață. Focul dinastic învinsese peste noapte la un conciliabul, nu însă fără a lăsa partea lor de victorie și sentimentelor de durere și condoleanță care sfîșiaŭ inimile originalilor noștri liberalĭ. Și ast-fel eĭ aŭ hotărît să se împartă în două: uniĭ să plece la Florica, în delegațiune, ca să plângă la mormîntul luĭ Ion C. Brătianu, iar alțiĭ să rĕmâe la Iașĭ ca să petreacă... cum se petrece la o regală mascaradă. Nu trebue să maĭ spun că ceĭ maĭ mulțĭ aŭ remas la Iașĭ. Ce voițĭ! omul din firea luĭ înclină maĭ bucuros spre petrecerĭ de cât spre ceremoniĭ triste.... Dar nu e așa, D-le Director, că închipuirea Romanilor, carĭ aŭ creat pe Ianus cu două fețe, una veselă și alta posomorîtă, a remas pe jos față cu strategia duplică, — pentru că e și strategie la mijloc,—a liberalilor din Iașĭ?!....

*

Aceasta poate să vi se pară ciudat și hazliŭ D-voastră și cititorilor D-voastră din celelalte orașe ale țăreĭ. Noĭ Ieșeniĭ însă de mult ne-am obicĭnuit cu asemenea spectacole pĕcătoase, pe care zilnic, — și tot-d'auna gratuit,—ni le oferă sindicatul nostru electoral, în fruntea căruia se găsește cel maĭ mare farsor politic din toțĭ farsoriĭ cu carĭ țara noastră se poate mândri: *Gheorghe Mârzescu*, profesor universitar, senator și președinte general al tuturor comitetelor electorale executive, trecute, prezente și viitoare.....

Si cum o să ne maĭ surprindă duplicitatea și triplicitatea sindicatuluĭ? Nu l'am vĕzut noĭ în alegerile generale trecute călărind pe Liga-Langa, făcĕnd tumbe și salturĭ mortale pentru a apărea înaintea cetățenilor *opozant* și *guvernamental, liberal* și *conservator?* Nu l'am vĕzut apoĭ la alegerile județene urmând aceiașĭ tactică detestabilă și nerușinată? N'o să'l vedem mâne, la alegerile comunale, în aceiașĭ triplă și quadruplă înfățișare?

*

Apropo de alegerile comunale!

Liga-Langa va merge, zice-se, compactă și în aceste alegerĭ, de și naționaliĭ-liberalĭ aŭ început să 'ĭ facă niște dificultățĭ care nu știm cum vor sfîrși.

Mĕ rog, ilustrul Vizanti, care pozează în președinte al clubuluĭ național-liberal, a început a-șĭ lua alure carpiste, aere de dictator. „Nu știțĭ nimic!" — „nu înțelegețĭ nimic!" rĕspunde hursuz cu sprincenile încrețite, Vizanti cel mohorît, Vizanti cel tare în limba latinească, membrilor clubuluĭ carĭ 'șĭ permit a face vre-o observațiune ce nu-ĭ vine la socoteală. „Nu știțĭ nimic!" — ceva a la „gogumanĭ" al D-luĭ Carp, de cât pe Vizanti nu-l prinde. Vizanti nu-ĭ Carp, e numaĭ Vizanti.

Un spirit tîrziŭ de demnitate omenească pare a se fi deșteptat în mulțĭ membriĭ aĭ clubuluĭ — și aceștia amenință că vor demisiona dacă Vizanti și cohorta luĭ ține cu orice preț să menție tripla alianță liberalo-lateralo-guvernamentală și la alegerile viitoare pentru comună.

Latinistul Vizanti se stropșește, nu-ĭ vorbă — cine știe însă dacă va isbuti să convingă pe cine-va cu stropșitul luĭ.

*

De altmintrelea lucrurile nu staŭ bine în ligă și din alte cauze.

Ma întîĭ *ligueuriĭ* noștriĭ nu sunt nicĭ cum fixațĭ asupra unuĭ plan de reforme comunale, cu toate că 'șĭ revendică pe toată linia monopolul exclusiv al viitoareĭ fericirĭ a Moldoveĭ și a Iașuluĭ. Uniĭ — ceĭ cu gândurĭ maĭ *curate* și cu intențiunĭ maĭ *onorabile* — sunt de părere să se facă un împrumut de 15 milioane și să înzestreze comuna cu abator, teatru, iluminarea cu gaz aerian, etc.; alțiĭ nu sunt de părere să se înglobeze comuna în datoriĭ pentru vre-o sută de anĭ de acum înainte — aceștia sunt contra împrumutuluĭ și pentru... nimic.

Afară de aceasta locul de primar la Iașĭ e numaĭ unul; pretendențĭ însă sunt treĭ — și anume: D-niĭ, N. Ceaur-Aslan, inteligentul C. Langa și energicul N. Gane, fără a maĭ aminti de D. Sculy-Logotetides, care se zice că ridică de asemenea pretențiunĭ....

In fine, — Liga-Langa se clatină, moștenirea sindicatuluĭ e deschisă.

*

Dar dacă așa staŭ lucrurile cu Liga nicĭ cu adversariĭ eĭ nu staŭ maĭ bine.

Junimiștiĭ nu pot să erte D-luĭ Panu francheța cu care, la alegerile generale trecute, a declarat că de și în alianță electorală cu eĭ, își păstrează intactă opinia rea ce a avut despre guvernul junimist și pe care a exprimat-o în *Lupta* și în Parlament. Decĭ eĭ evită o alianță cu radicaliĭ în alegerile de la sfârșitul luneĭ curente și încearcă să pue lupta pe rĕsuflatul și absurdul teren gospodăricesc. Eĭ vor cu alte cuvinte să organizeze *un fel de potiră*, fără nicĭ o coloare politică, în contra candidaților Ligăĭ, dintre carĭ mulțĭ aŭ în adevĕr niște antecedente detestabile.

Radicaliĭ, față cu această deciziune a junimiștilor, aŭ hotărât să meargă singurĭ, — hotărîre care însă nu e definitivă, de oare-ce D. Panu n'a fost consultat, fiind la Bucureștĭ în ziua când s'a luat.

Liberaliĭ oneștĭ, grupațĭ în jurul *Drapeluluĭ* aŭ propus cu mult maĭ 'nainte o mișcare de rezistență în contra Ligăĭ-Langa, — și în aceste condițiunĭ D. V. Gheorghian ar fi primit să i se pue candidatura.

Cât despre socialiștĭ eĭ staŭ până acum în espectativă.

*

Aceasta e situația la Iași înaintea alegerilor comunale.

Face foarte rĕŭ, de sigur, opoziția ca'și trece vremea cu copilăriĭ, în timp ce Liga-Langa face ravagiĭ, surprinzĕnd buna-credință a atâtor naivĭ ce cred cum că într'adevĕr ea are monopolul miraculoaselor hapurĭ lecuitoare ranelor Moldoveĭ.

Acest caraghioslâc politic nu trebue lăsat să prindă rădăcinĭ, pentru că el poate deveni din caraghios periculos și pentru că maĭ târziŭ va trebui multă vreme și multă muncă pentru a readuce lumea la o cale regulată, după ce șarlataniĭ din sindicat îĭ vor fi falșificat dreapta judecată.

Nu trebue să lăsăm publicul să se deprindă cu ideia că sindicatul e o forță invingibilă, în contra căreia adversariĭ nu pot nimic; Liga-Langa — acuma, când e în formațiune, trebue demascată și combătută cu ultima energie.

Iassiensis.

IMPRESII DIN SERBIA

Nimic nu mi se pare maĭ greŭ, de cât de a descrie cu exactitate ceia ce aĭ avut ocaziune să observĭ, căcĭ de multe, foarte de multe orĭ îțĭ scapă câte ce-va saŭ chiar maĭ multe note caracteristice, pe carĭ orĭ-cât de mult te-aĭ cerca să le prinzĭ e imposibil.

Dacă însă îndrăznesc a scrie ceia ce am simțit în plăcuta mea călătorie prin Serbia, o fac din maĭ multe motive de interes general, și tocmaĭ de aceia cred că voiŭ fi ertat de toțĭ aceia, carĭ vor vedea că descrierea mea nu este ceia ce ar trebui să fie.

Cred că'mĭ îndeplinesc în acelaș timp o datorie de conștiință de a contribui cât de puțin, ca să putem cunoaște pe Sêrbĭ și țara lor. Cunoaștem și știm foarte bine ce se petrece în Franța, avem ideĭ exacte asupra instituțiunilor, legilor, moravurilor eĭ. Prin influența cea mare ce-a exercitat'o Franța asupra noastră suntem aproape complecțĭ în cunoștințele noastre despre dînsa, și cu toate acestea nu știm nimic saŭ aproape nimic despre vecinĭĭ noștri ceĭ maĭ de aproape. Suntem o țară mică însă cu organizare democratică, care e pusă să joace un rol important în istoria Balcanilor și totușĭ nu știm ce se petrece acolo.

Confederația micilor state din peninsula balcanică impune o cunoștință maĭ apropiată între ele, căcĭ ca să fiĭ prieten cu cineva trebue să'l cunoștĭ înainte de toate. Apoĭ unde maĭ punem manifestațiile de simpatie și iubire ce ne-aŭ arătat Sêrbiĭ. Nu voiŭ uita nicĭ-odată cuvintele Primaruluĭ din Belgrad: *„Spune Românieĭ voastre că noĭ o iubeam înainte ca tinerimea noastră să se fi întâlnit cu a voastră, o iubiam înainte de a fi trecut fruntariile sale și o vom iubi pe câtă vreme vom avea fericirea de a fi vecinĭ.“* Iată motivele carĭ m'aŭ făcut să scriŭ.

Când am pornit din Iașĭ spre Severin pentru a întimpina pe colegiĭ noștri Sêrbĭ, noĭ câțĭ-va prietinĭ ne hotărîrăm de a profita de ocaziune și de a vizita Serbia și Bulgaria.

Congresul odată sfîrșit, am căutat să punem planul nostru în executare și în ziua de 23 Aprilie la orele 3 p. m., împreună cu studențiĭ Sêrbĭ, ne îmbarcarăm pentru Belgrad. De astă-dată, ca și în tot timpul congresuluĭ, comitetul de recepțiune al Severinenilor, în cap cu venerabilul D. Cartianu și simpaticul dr. Clinceanu, a căutat să fie la înălțimea luĭ.

Drumul de la Primărie până la debarcader îl parcurserăm avînd muzica în cap și condușĭ de comitetul de recepțiune, de colonia sêrbească și de un foarte mare număr de cetățenĭ. Afluența de lume la port era atât de mare în cât abia puteaĭ străbate.

Pe fețele tuturor vedeaĭ descris regretul de a se despărți de aceea cu carĭ petrecuseră și cu carĭ făcuseră legăturĭ atât de strînse. Se pronunțară maĭ multe discursurĭ din partea studenților sêrbĭ și a Severinenilor. Un student sêrb sfîrșește cuvîntarea sa cu vorbele: *Adio, oraș plăcut al luĭ Sever, care ne-aĭ primit atât de strălucit.—Nu, adio, nu,* strigă cât poate d-rul Clinceanu, de pe bord, *la revedere! la revedere! cuvîntul adio nu 'l cunoaștem.*

In fine cu mare greutate vaporul nostru porni la ora 4 și un sfert în strigătele și uralele entuziaste ale mulțimeĭ.

O comisiune compusă din câțĭ-va cetățenĭ Severinenĭ plecase împreună cu noĭ pentru a ne conduce.

Drumul până la Orșova e o adevĕrată frumusețe. După ce trecĭ Vêrciorova daĭ peste *porțile de fier.* Cu ce putere vîjie și curge apa pe acolo! Se disting foarte ușor vîrfurile unor stîncĭ puternice, carĭ caută să oprească apa în cursul sĕŭ natural. Dunărea e foarte îngustă în această parte și curge cu o iuțeală ameţitoare. Vuetul cel puternic produs de apă te înspăimîntă și staĭ numaĭ și admirĭ natura sĕlbatică.

Nu toate vapoarele pot trece prin Porțile de fier, ci numaĭ acele maĭ micĭ și acestea se țin numaĭ pe lângă malul austriac.

Se lucrează tocmaĭ acuma cu mare activitate pe lângă malul sêrbesc spre a sfărîma stâncile și a face ast-fel un canal maĭ larg pentru trecerea vapoarelor. Sfărîmarea se face cu dinamită și lucrarea progresează zi cu zi desfăcĕnd în miĭ de bucățĭ acele stâncĭ bĕtrêne, ce păreaŭ că sfideazâ omul și puterea luĭ.

De la Porțile de fier maĭ în sus apa devine maĭ liniștită, maĭ largă și vaporul parcurge în tăcere drumul sĕŭ.

La orele 7 p. m. ajunserăm în Orșova stațiune ungurească, de și locuită exclusiv numaĭ de Românĭ. Acĭ trebuia să rĕmânem până a doua zi. Ne coborîrăm cu toțiĭ de pe vapor și, înainte de toate, încinserăm o horă. Unul din studențiĭ Sêrbĭ cântă perfect din flaut și noĭ jucam chiar sub ochiĭ Ungurilor. Orșova e situată într'o vale formată de niște munțĭ, care se ridică la stânga și de Dunăre care e la dreapta, când te puĭ în cursul apeĭ.

Orășelul e mic dar frumos, înconjurat de toate părțile cu grădinĭ. Stradele sunt curate și largĭ. Ne maĭ plimbarăm prin orășel până la orele 12 din noapte, când cetățeniĭ Severinenĭ: dr. Gărdărianu, Zographus, dr. Sargiescu, etc. căcĭ avusese amabilitatea de a ne petrece, se întoarseră cu trenul spre Severin; iar noĭ ne urcarăm pe vapor spre a ne repauza.

A doua zi la orele 6 dimineața pornirăm de-a dreptul spre Belgrad. Dacă locurile prin care trecusem erau admirabile, cele de acuma deveneaŭ feerice.

Nu voiŭ uita poziția *Cazanuluĭ* de-o frumusețe artistică. Munțiĭ ce formează malurile Dunăreĭ sunt acĭ de-o înălțime foarte mare. E frumos păturile și straturile din care sunt formate, parcă țĭ se pare că acuma a eșit natura din creațiune. Munțiĭ circumscriŭ în unele locurĭ așa de tare apa, în cât crezĭ că te aflĭ pe un lac mare și frumos înconjurat de toate părțile cu verdeață. Pe malul unguresc se vede un drum lucrat totul în piatră și chiar pe muchea munților. Acest drum a fost făcut de un mare baron austriac cu propia sa cheltuială.

Toată ziua o petrecurăm aproape numaĭ admirând frumusețea locurilor pe unde treceam. Colegiĭ noștri Sêrbĭ ne explicaŭ toate cele ce vedeam și ne arătară o mulțime de posițiĭ importante, carĭ aŭ jucat un rol important în istoria lor națională.

Intre altele o cetate care se afla chiar la malul apeĭ, când te apropiĭ spre Belgrad, o cetate ale căreĭ urme se maĭ vĕd și azĭ destul de bine și lămurit. Pe la orele 8 și jum. seara începurăm a zări niște luminĭ din depărtare și de pe-o înălțime mare, era Belgradul de care ne apropiam; dar descrierea sosireĭ acolo, o voiŭ face într'alt număr.

M. S.

Amintirile poporuluĭ

(După Béranger)

De slava luĭ ca de-o poveste
Vorbi-vor trâmbe de țĕranĭ,
Bordeiul sçund, cincĭ-zecĭ de anĭ,
Nu va maĭ ști de altă veste.
Flăcăiĭ, carĭ nu l'aŭ vĕzut,
Se vor ruga în noaptea lungă:
«Cu povestirea din trecut
Urîtul, maică, ne alungă.
Poporul, de și-ĭ dete plânsul,
In gândul sĕŭ cu drag îl chiamă,
Cu drag îl chiamă.
O, spune-ne de dînsul, mamă,
Spune de dînsul.

Copiĭ meĭ, în țara aceasta,
Urmat de carĭ eĭ a trecut.
O, ce maĭ vreme am pierdut!
D'abia eram pe-atuncĭ nevastă.
Mĕ suĭ pe deal; toțĭ se uita.
Miratĭ cum trece cu mândrie.
O haină albastră el purta
Șĭ'n cap o mică pălărie.
Aproape-ĭ, nu știŭ ce, am simțit,
Când el mi-a zis: Noroc, drăguță!
Noroc, drăguță!
— Eĭ țĭ-a vorbit, bună măicuță,
El țĭ-a vorbit!

Un an apoĭ, din întâmplare,
Când fuĭ, sărmane, la Paris,
Prin curtea luĭ ca prin un vis
Eŭ l'am vĕzut în templul mare.
Se mișcă lumea 'n urma luĭ
Scăldată în aur și splendoare;
O, că nu pot ca să vĕ spuĭ
Cum stă cu fața zimbitoare
Semeț, simțind că este tată,
Cum 'nalță fruntea resvrătită
Că este tată!
— Ce vreme, maică, neuitată,
Vremea asfințită!

Când țara, pradă desnădejdiĭ,
Strivită sub străinĭ ofta,
Părea că singur el lupta,
Nesocotind or-ce primejdiĭ.
O seară, tocmaĭ ca ș'acum,
Aud că 'n ușă-mĭ prind să bată.
O, Doamne! Obosit de drum
Venea urmat de o mică ceată.
Și stând în locul unde-s eŭ,
Ce bătăliĭ! eĭ strigă tare,
El strigă tare:
— Stă 'n locul tĕŭ, o mamă mare,
Stă 'n locul tĕŭ!

Mi-e foame — a zis. Și într'o clipă
Și pâine și-un tier l-aduc.
Apoĭ cu hainele î-usuc,
Iar el la vatră adoarme 'n pripă,
Vĕzĕnd că plâng, când s'a trezit,
— Nu plânge, a zis, nădejde bună!
Căcĭ orĭ-cât Franț'a suferit,
Chiar astăzĭ brațul mĭ-o rĕzbună
Și a dispărut în zarea adâncă.
Dar cupa-ĭ mi-e comoară 'ntreagă,
Comoară 'ntreagă!
— Ș'o păstrezĭ încă, mamă dragă,
Ș'o păstrezĭ încă!

Eat-o. Dar vaĭ! ce crudă soartă
Viteazul nostru a 'ndurat!
El, de un Papa 'ncoronat,
Murĭ într'o insulă deșeartă.
Mult timp a fost de necrezut
Și toțĭ ziceaŭ: Sosi-va iarăși
Maĭ tare chiar ca la început
El va cuprinde lumea 'n ghiară-și
Când am vĕzut că nu maĭ vine,
Eŭ am vĕrsat lacrimĭ amare,
Lacrimĭ amare.
— Domnul cu tine, mamă-mare,
Domnul cu tine.

George Murnu.

ZI DE MAI

I.

Ca și cum întunericul n'ar putea să se maĭ opună frumoaseĭ aurore, a căreĭ coroană a trimis pe cer primele sale raze scânteitoare; o roșață vie colorează cerul la răsărit, în timp ce întunericul aruncând o privire tristă și posomorîtă părăsește imperiul nopțiĭ. Frumoasele stele aŭ plecat maĭ înainte de stăpâna lor, luna, căreĭ merg a'ĭ pregăti în altă parte strălucirea și poetica-ĭ apariţiune.

Roșața a pierit, cerul devine auriŭ în locul unde se va ivi curĕnd Regele zileĭ; deja se vede apărĕnd strălucirea sa; el a trimis înainte spre a'ĭ face sosirea și maĭ sublimă, pe blânda auroră și spre a găti primirea luĭ. Aurora să vede. Cerul e atât de senin! Chiar și luceafĕrul ce se opusese a dispărea, acum cu o privire stinsă se face nevĕzut.

Aurora deschide cu degetele-ĭ de roză — zic poețiĭ — porțile dimineții!

Aurora scoală gingașele păsĕrele, a căror ciripit înalță inima celor ce vĕd o dimineață de Maĭ atât de sublimă, atât de Dumnezeească.

Aurora deschide corolele frumoaselor floricele a căror respirațiunĭ mirositoare desmierd atât de drăgălaș ființa toată.....

Salutare, frumoasă și sublimă dimineață de Maĭ! te salut, cum toată natura te salută și te primește.

II

In vale cucu, cucu, cucu..... lângă mine o albină voea să șază. In dreapta și stînga, pe arboriĭ înverziți, păsĕrelile în dulce concert încânt auzul.

Pe covorul verde și molatic de iarbă apărută maĭ ierĭ, se joc gândăceiĭ; iar pe sus rândunelile, venite 'n dimineață, neastîmpărat zbor, zbor, alungându-se dupe muște; cumpăna de la fântână scîrție de greutatea pe care o copilă o scoate în sus.

De odată liniște profundă: copila lasă cumpăna, rândunelile remân agățate în aer, gândăceiĭ staŭ la umbra de micșunele, pasere, albină.... până și singuraticul cuc... tace. Și la un loc toțĭ ascult pe dulcea privighitoare ce șburând de pe cracă pe cracă, farmecă prin duiosu-ĭ și sublim cântec!

III

Ca fulgĭ de zăpadă cad în jos, florĭ de pe arboriĭ scuturațĭ de vîntul ce vine parfumat de liliacul înflorit; butonĭĭ de aur, amestecațĭ printre margurite se clatin necontenit în iarba ce pare ca valurĭ verzĭ a măreĭ agitate. Cerul e tot dulce și senin, căcĭ vîntul, a căruĭ putere scade mereŭ, nu poate aduna norĭ. Un cer de primăvară să se posomorască așa de curînd?

Acum iar s'a liniștit; pe când înainte-mĭ aceleașĭ culorĭ primăvĕratice acoper tabloul sublim pe care privirea-mĭ fermecată de frumusețe se perde din ce în ce.

Myrt

Corespondența particulară a „Adevĕruluĭ“

Galați, 16 Maĭ 1891.

Domnule Redactor,

Este un timp îndelungat, de când toate școalele comerciale din țară și profesoriĭ acestor școale sunt supușĭ celor maĭ grosolane șicane. Ordine, carĭ se contrazic unul pe altul, călcărĭ de legĭ și regulamente nepomenite se comit zilnic de ministerul Domenielor, comerțuluĭ, etc., de când se află șef de secție în acest minister un Domn *Popoff,* un om lipsit cu desăvîrșire și de bun simț și de conștiința datoriilor sale.

Voiŭ nota acĭ numaĭ două din faptele sale pentru a ilustra capacitatea și *sentimentele* acestuĭ Domn.

In Septemvrie trecut a revoltat tot corpul didactic, pe toțĭ elevĭĭ acesteĭ școale, repetând cu toate protestările conferințeĭ un ordin, *prin care dispunea ca un elev evreŭ, reŭ, care remăsese aproape la toate obiectele repetent,* să se examineze, *ca și când ar fi preparat privat.*

Intrebându-se ministerul, dacă și elevĭĭ românĭ, carĭ cad în categoria acestuĭ elev, numit Kitzis, pot fi examinațĭ din noŭ, învĕțatul și *românul* D. Popoff, respunde *că ordinul privește numaĭ pe evreŭ.*

Corpul didactic n'a putut executa un ordin care lovea în demnitatea corpuluĭ și moralitatea școaleĭ.

*

Astăzĭ Direcțiunea a primit o adresă care merită toată atențiunea publicului și chiar a D-luĭ ministru.

S'a acordat de minister, și anul trecut și anul acesta, 500 leĭ pentru escursiunĭ științifice cu elevĭĭ claseĭ a V-a.

Anul trecut direcțiunea căilor ferate a acordat escursioniștilor trenul cu 30 la sută rabat.

Anul trecut clasa a V-a nu număra de cât 14 elevĭ, cu toate acestea spesele de transport aŭ fost așa de marĭ, în cât pentru întreținere abia aŭ remas 170 leĭ.

Avĕnd a face anul acesta același drum cu 21 elevĭ. direcțiunea școaleĭ comerciale a cerut de la minister bilete gratuite pe drumul de fier. Onorabilul Domn Popoff găsi de cuviință *a nu se maĭ osteni. D-sa invită direcțiunea să se adreseze direct D-luĭ Director al Căilor ferate!* Care 'ĭ cauza acestuĭ fapt? Dacă e neștiința saŭ reaua credință, judece D-nu ministru, judece publicul imparțial.

Toate școalele din țară nu pot interveni direct, de cât prin șeful lor, prin ministru, către alte autoritățĭ, fără a se expune ca adresa lor să remână fără nicĭ un rezultat practic.

Dacă nu știe aceasta D. Popoff, e destul de trist;

Iar dacă o știe, e rușinos ceea-ce face... D-sa nu e pus în înaltul post de șef de secție, care numaĭ de mutra luĭ nu este, ca să'șĭ bată joc de școalele, întreținute din sudoarea poporuluĭ român.

*

Profesorul de limba română Gh. Arbore a murit la 17 Martie; dar până în ziua de astăzĭ catedra e vacantă și elevĭĭ lipsițĭ de lecții.

Maĭ avem 12 zile de lecții!

Suntem informațĭ, că toțĭ amploiațiĭ din Minister și toțĭ profesoriĭ școalelor, dependinte de acest Minister, sunt indignațĭ de purtarea acestuĭ om.

Ar fi timpul, ca D. Ministru să trimită pe acest nedemn profesor la locul sĕŭ.

A.

O RECENZIUNE

D-nul Ghiorghe Flaischlen, președintele tribunaluluĭ de Suceava a dat nu de mult la lumină, o mică monografie scrisă în franțuzește, intitulată: *de l'initiative consulaire en fait de tutelle et de curatelle, surtout en ce qui concerne la Roumanie.*

Această cărticică a apărut la timpul oportun, când expiră toate convențiunile noastre consulare și e de folos nu numaĭ magistraților, avocaților, consulilor, dară și reprezentanților țăriĭ când se vor vota alte convențiunĭ cu puterile străine.

S'ar putea ține de rĕŭ autoruluĭ, fiind-că n'a scris broșura sa pe românește. Scopul autoruluĭ de a o scrie în limba franceză a fost însă pentru a o face cunoscută și străinilor, starea noastră în aceastä cestiune.

D-l Flaișchlen s'a specializat în materie consulară, și nu e aceasta cea întâĭ cestiune care o tratează, în cât D-luĭ a fost în stare maĭ mult de altul de a'șĭ da părerea sa asupra cestiuneĭ pe care o discută.

După o mică reflecțiune preliminară ca toate în lume sunt nestatornice și ideile omenești, care tind necontenit la perfecțiune, ne arată cum la început nu se dis-

---

FOIȚA ZIARULUI „ADEVĔRUL“ (138)

CHARLES MEROUVEL

MORȚI ȘI VII

XXXI

Sinucisă

— Dar nu te codeștĭ?

— Nu.

— Când mĕ părăseștĭ?

— Cine știe? Mâine poate... Am voit să te previŭ.... ca o femee leală... Aș fi putut să tac.... să plec...

El rĕmase trăsnit.

— Așa de iute? zise Gomès.

— Da... țĭ am spus...

Lorenza se depărtă, cu mâinile în șoldurĭ, cu capul drept, cu aerul hotărît, salutând cu un zîmbet pe bărbațiĭ carĭ se grămădeaŭ împrejurul eĭ.

Drept vorbind, nicĭ o dată nu fusese ea maĭ bine.

Emoțiunea înlăuntrică pe care o ascundea cu îngrijire o făcea să se roșască.

Lorenza 'șĭ pierduse nepăsarea 'ĭ obișnuită, desourajarea eĭ, hotărîrea eĭ pentru orĭ-ce primejdie.

Frumoasa statuă de care se 'nsuflețea însfîrșit.

Baronul de Billy s'o slăbea.

Ea 'ĭ zise arătându'șĭ dințiĭ, într'un zîmbet ironic:

— Grăbește-te să mĕ admirĭ, fiindcă mâine nu o să mĕ maĭ vezĭ!

— Se poate?

— Da.

— Ne părăseștĭ?

— Vaĭ! da!

Lorenza se'nălță în vîrful picioarelor și'ĭ spuse câte-va vorbe pe carĭ Gomes nu le auzi.

Baronul căscă ochiĭ mirat și incremenit.

— Și tu! Zĕŭ! este uimitor! glumeștĭ! zise el.

— Nu!

— Va să zică nu maĭ putem spera? Ea dete din cap.

— Nu!

—Nenorocire! A pierit?

O călăreață de școală 'naltă ieșa din pistă în trapul caluluĭ eĭ roib, urmărită de bravo spectatorilor.

— La rîndul nostru, zise Gomes punînd mâna pe umĕrul Lorenzĭ.

Gomes îĭ arăta sala strălucitoare de lumină.

Era tixită de lume.

Nicĭ un loc nu era gol.

— Lumea o să te aplaude maĭ pe urmă, Renza, zise el. Va să zică nu'țĭ maĭ place meseria ta?

— Am găsit cevă maĭ bun! zise ea.

— Și de mine nu o să'țĭ pară rĕŭ?

— Tu facĭ tot ce trebue pentru ca să te urască cineva.

— Dar Giovana?

— Ea s'a lepădat de meseria eĭ. Fac și eŭ ca dînsa.

— N'o să te maĭ vĕd?

— Aĭ să găseștĭ pe altele ca să le tiranisezĭ.

— S'a hotărît?

— Da.

— Nimic nu te va îndupleca?

— Nimic. Mi-am dat cuvîntul meŭ. Unde va fi Giovana, vreaŭ să fiŭ și eŭ, pricepĭ? Nu știŭ de cât la dînsa. Știĭ bine.

— Dacă te aș ruga în genunchĭ?

— Mĕ obosești... Ce folosesc atâtea vorbe?

S'auzea scârțîitul scripetelor plaseĭ care se lungea de la un cap al pisteĭ la celălalt, dar îngustă, acoperind numaĭ mijlocul, lăsând la un cap maĭ în dreapta și în stânga, și la capete, spre intrările artiștilor și a publiculuĭ.

— Plasa asta 'ĭ foarte primejdioasă, zise Lorenza.

Din fericire azĭ e ziua mea din urmă.

— Dar angajamentul tĕŭ?

Lorenza făcu un gest de nepăsare.

— El e destul de bogat ca să nu se tulbure de așa ceva. Dacă va fi ceva de plată, va plati...

Lorenza vorbea cu liniștea cea maĭ mare.

Spaniolul asudase. Se șterse cu batista.

Orchestra începea un vals de Metra, *Faunii,* cu o mișcare înceată și dulce.

Era momentul.

Gomès voi să ia mâna Lorenzĭ ca de obiceĭ și să intre în pistă și să salute publicul.

Ea se făcu că nu'l vede, intră singură și salută mulțimea care o aplaudă.

Ea era succesul momentuluĭ.

Și într'adevĕr putea cineva să o admire, așa de sănătoasă și tînĕră era, atâta cutezanță avea.

Lorenza puse piciorul în scara funieĭ, care o ridica în sus, întinse brațul, apucă frânghia cu mânușița eĭ de copil, și, grațioasă, într'o poză abandonată, se sui până la trapez ca să'șĭ înceapă exercițiile.

Un minut dup'aceea, Gomès, stând în fața eĭ, în capătul celălalt, părea că o roagă cu ochiĭ, însă ea se făcea că nu'l vede.

Nu trecu mult și amîndoĭ trapezele se legănară în aer.

Lorenza, în salturĭ uimitoare, străbătea cercul de la un trapez la altul, acĭ ca o înotătoare la suprafața apeĭ, acĭ ghemuită asupră'șĭ, acĭ învîrtindu'se.

Gomès o prindea de mâinĭ și o strîngea cu adevărată furie, murmurându'ĭ la ureche rugăciunĭ cărora ea nicĭ nu se micșora să rĕspunză.

In timpul uneĭ pause, timp de un minut, se găsiră unul lângă altul pe acelaș trapez,

Gomès îĭ zise:

— Te aĭ gândit bine?

— Pentru ce mĕ întrebĭ?

— Fiindcă vreaŭ să știŭ.

— Eĭ bine! să'țĭ aducĭ aminte lucrul ăsta: Am părăsit o dată pe Giovana..... acum n'am să maĭ mĕ despart de dînsa! Vreaŭ să fiŭ unde este și ea.... țĭ-am spus.... să mĕ duc orĭ unde va fi ea..... Am găsit mijlocul.... Atât maĭ rĕŭ!

El nu rĕspunse.

Oftă lung. Sufiă tare ca un taur care vede roșu.

Acum venea exercițiul din urmă înainte de saltul prin care Lorenza s'asvîrlea de sus în plasă.

Acest din urmă exercițiŭ maĭ periculos decât căderea finală, se făcea astfel:

Lorenza s'asvîrlea de pe un trapez în mișcare, făcĕnd un îndoit salt primejdios, cădea în mâinile luĭ Gomès care o legăna un moment, și, printr'o sforțare uimitoare, o asvîrlea înapoĭ la celălalt trapez pe care trebuia să'l prindă dupe un alt salt periculos.

Orchestra se opri.

S'ar fi putut auzi zborul unuĭ fluture împrejurul lămpilor.

(Va urma)

tinge între consulĭ şi ambasadorĭ (pag. 4.) Astă-zĭ o asemenea deosebire se face pretutindenĭ. Numaĭ agentul diplomatic e mandatarul şi reprezentantul direct a suveranuluĭ sĕŭ; consulul e numaĭ un funcţionar al guvernuluĭ sĕŭ, pe care însă nu'l reprezintă.

Cu încetul consulatul a pierdut mult din însemnătatea sa, până ce a ajuns a nu i se maĭ lăsa de cât jurisdicţiunea zisă voluntară.

In ceia ce priveşte competinţa judiciară a consulilor, suntem încă în perioada de transformaţiune.

Autorul intră la pag. 8 în cestiune, procedând în mod metodic de la ipoteza cea maĭ uşoară şi neîndoielnică gradat până la cestiunea care 'şĭ-a pus'o. Aşa începe prin ipoteze de tutela dativă când pupilul e supusul ţăriĭ unde s'a deschis tutela. La pag. 12 urm. autorul se ocupă de chipul cum se alege tutorul în diferitele ţărĭ.

La pag. 15 urm. autorul ne arată că tutela, de şi interesează societatea întreagă şi statul, este însă de interes privat. Tutela nu e o funcţiune publică.

La pag. 20 urm. autorul se pune în ipoteză când cine-va moare în alt loc din ţara luĭ, de cât acolo unde'ĭ este domiciliul şi cercetează unde se va deschide tutela minorilor sĕĭ copiĭ. N'am înţeles cum autorul poate vorbi în această ipoteză de consulĭ.

Abea la pag. 28 urm. se pune ipoteza când mortul e străin, adică când începe conflictul între autorităţile locale şi consulĭ.

La pag. 29 se discută cestiunea dacă cine-va poate avea un domiciliŭ în ţară streină.

Autorităţile locale pot numi tutor unuĭ străin domiciliat în ţară, (pag. 35). Un strein poate fi numit tutor, (pag. 37).

Autorul să decide pentru legea naţionalităţilor.

Când e conflict între autorităţile locale şi cele ale naţionalităţiĭ minoruluĭ, atuncĭ începe rolul consulilor, (pag. 47 urm.)

In principiŭ consulul nu se poate amesteca în tutelă ca fiind el resortul judecătoresc. Consuliĭ aŭ numaĭ jurisdicţiunea zisă pur voluntară, (pag. 48 urm.) Autorul distinge aşa numitele mĕsurĭ de tutelă judiciară de actele de pură jurisdicţiune graţioasă, admiţĕnd treĭ categoriĭ de acte (pag. 56 urm.) Materia tuteleĭ făcând parte din jurisdicţiunea graţioasă, nu intră în competinţa consulatelor, (v. pag. 61.)

Singurul rol care'l aŭ consuliĭ e de a informa autorităţile locale. El maĭ poate repatria pe cel incapabil (pag. 62). Când repatriarea nu e cu putinţă şi autorităţile competinte nu iaŭ nicĭ o mĕsură, atuncĭ se dă consulilor drept de a îngriji în mod provizoriŭ şi subsidiar de interesele celuĭ incapabil (pag. 63 nom).

Autorul sfîrşeşte scrierea sa prin arătarea părerilor diferiţilor autorĭ asupra chipuluĭ cum ar fi maĭ bine de a se regula această cestiune prin convenţiunĭ, nu se uneşte nicĭ cu părerea extremă a luĭ *Bar*, nicĭ cu acea a luĭ *Saureul* şi acceptă pe cea mijlocie esprimată de *Le Clereq* şi *Vallot* (pag. 74).

La pag. 76 urm. se ocupă autorul de starea de lucrurĭ în România şi discută convenţiunile noastre încheiate cu puterile streine, criticând convenţiunea cu Italia şi se ocupă şi de relaţiunile noastre cu care n'am încheiat convenţiunĭ.

Chiar pentru aceĭ care nu împărtăşesc părerile autoruluĭ, încă e interesant şi de folos de a citi această scriere.

A. G. B.

De cât-va timp a apărut în Bucureştĭ o revistă medicală intitulată: *Apărătorul Sănătăţeĭ*. Direcţiunea acesteĭ reviste aparţine D-luĭ doctor N. Manolescu, iar printre colaboratorĭ figurează cele maĭ cunoscute şi distinse nume ale medicilor noştri, cum sunt: doctoriĭ V. Babeş, Sergiu, Istrati, etc.

Revista promite a se ocupa de numeroasele boale ale omuluĭ şi maĭ ales de principiile higienice ce sunt absolut necesare pentru păstrarea sănătăţeĭ.

Stilul, subt care se reînfăţişează aceste articole medicale, este cât se poate de înţeles şi plăcut.

Recomandăm cititorilor noştri să se aboneze la această revistă, ce este de o însemnată utilitate.

Reproducem în numĕrul de azĭ următorul articol:

Băile minerale sulfuroase

de la Strunga, jud. Roman analizate de dr. Conya din Iaşĭ

Invitat fiind de către D. propietar şi dr. E. Bizu, medicul curent al acestor băĭ de a vizita şi a termina constatarea actuală a sulfuluĭ conţinut în isvoarele minerale de la Strunga, am respuns cu plăcere la această chemare, urmând a executa analiza chimică, detailată maĭ têrziŭ.

E cu totul afară de obiceiul meŭ de a da publicităţeĭ date parţiale, adică analize incomplecte numaĭ asupra unor corpurĭ conţinute în ape minerale. Dacă fac astă-dată o excepţiune este de a satisface dorinţa D-luĭ proprietar pentru a se afla cantitatea sulfuluĭ, putĕnd ast-fel compara în cât-va apele sulfuroase de la Strunga cu alte ape cunoscute din Europa de aceiaşĭ specie.

Afară de aceasta isvoarele de la Strunga trebuesc captate într'un mod raţional, iar analisele cantitative detailate cer timp şi lucru, ele se fac în tot-d'a-una după captarea definitivă. Până atuncĭ dar era de interes de a căpĕta cunoştinţă exactă asupra corpuluĭ cel maĭ important în apele de la Strunga adică în privinţa constituţieĭ sulfuluĭ prezent.

In urma celor ce am vĕzut la faţa loculuĭ şi după dosarea sulfuluĭ ce am isprăvit la toate isvoarele sulfuroase de acolo, pot afirma de pe acum, că băile de la Strunga merit atenţiunea atât a medicilor cât şi a naturaliştilor şi un studiŭ profund făcut de ambele părţĭ ar fi de mare folos, atât din punctul de vedere pur ştiinţific cât şi practic.

Forma în care se află sulful în ape minerale, este de ordinar hydrogenul sulfurat saŭ sulfure de alcaline, saŭ conţinĕnd ambele forme. In condiţiunile din urmă se găsesc apele de la Strunga, ele conţin atât hydrogen sulfurat cât şi sulfure de alcaline cu o singură excepţiune a isvoruluĭ Nr. 1 „Inge Robert“ la care nitroprusiat de sodiŭ nu am putut constata nicĭ urme de sulfure alcaline. Prin această excepţiune apele sulfuroase de la Strunga câştig în variaţiunĭ, pe când acest din urmă isvor se poate întrebuinţa pentru usul intern, toate cele-l'alte maĭ tarĭ conţinĕnd ambele forme a sulfuluĭ se întrebuinţează numaĭ pentru băĭ.

Cantitatea sulfuluĭ cu deosebire în forma hydrogenuluĭ sulfurat, este relativ mare în apele de la Strunga. După legile natureĭ, cu cât maĭ rece este apa cu atâta maĭ mult hydrogen sulfurat este ea în stare de a absorbi. De aicĭ se explică că apele minerale sulfuroase recĭ conţin în genere maĭ mult sulf de cât acele termale şi că apele de la Strunga conţin în aproximaţie $^1/_3$ maĭ mult hydrogen sulfurat de cât vestitele isvoare termale de la Mehadia. Din această cauză apele de la Strunga sufer bine o încălzire artificială, căcĭ dacă 'şĭ pierd prin o asemenea procedură o parte din hydrogenul sulfurat, totuşĭ le rĕmâne încă atâta, că pot rivaliza în stare încălzită, cu termile sulfuroase cele de la prima ordine, bine înţeles, că conductele şi încălzirea să se facă ast-fel, ca să se eviteze cu cât se poate maĭ mult contactul apeĭ minerale cu aerul atmosferic. La dosarea hydrogenuluĭ sulfurat am întrebuinţat metoda titrometrică a luĭ Dupasquier după principiul:

$$HS+I=HI+S$$

cu o soluţiune de iod a căruia valoare am determinat în ziua experienţelor.

Toate determinările aŭ fost făcute la faţa loculuĭ, chiar la isvoare, în ziua de 18 Iulie 1888, iar rezultatele ce am obţinut aŭ fost următoarele:

A. Isvorul Inge Robert Nr. 1.

Temperatura atmosfereĭ 25,5° C. Temratura apeĭ 12,5° C. Reacţiunea slab acidă.

Treĭ experienţe titrometrice aŭ dat un mediŭ de 0,0811 gr. hydrogen sulfurat pe 10,000 gr. apă.

B. Isvorul de la Pĕr Nr. 11.

Temperatura atmosfereĭ 21,5° C. Temperatura apeĭ 12,0° C. Treĭ experienţe titrometrice aŭ dat un mediŭ de 1,4217 gr. hydrogen sulfurat pe 10,000 gr. apă.

C. Isvorul Nr. III.

Temperatura atmosfereĭ 12,5° C. Temperatura apeĭ 12,0° C. Două experienţe titrometrice aŭ dat un mediŭ de 0,410 gr. hydrogen sulfurat pe 10,000 gr. apă.

D. Isvorul Nr. IV

Temperatura atmosfereĭ 21,5° C. Temperatura apeĭ 12° C. Două experienţe titrometrice aŭ dat un mediŭ de 1.4360 gr. hydrogen sulfurat pe 10,000 gr. apă.

Precum se vede dar, la Strunga se află patru isvoare, dintre carĭ R. şi D. pnternice cu un conţinut mare de hydrogen sulfurat, toate conţin pe lângă aceasta şi alcaline sulfuroase, afară de A., care se întrebuinţează la bĕut ca şi Eau Bonnes.

Spre a se putea aprecia rangul ce se cuvine apelor minerale sulfuroase de la Strunga în comparaţie cu alte ape sulfuroase, cunoscute din Europa, le înşir aci în ordine după cantitatea sulfuluĭ ce conţin. (Hydrogenul sulfurat este calculat la toate în sulf pur).

In 10,000 gr. apă sunt conţinute:

Strunga Isvorul Nr. IV	1,351
„ „ de la Pĕr Nr. II.	1,332
Mehadia, Herculesbad	0,936
Strunga Isvorul Nr. III	0,603
Pystjan	0,219
Bareges	0,173
Le Vernet	0,172
Baden lângă Viena	1,117
Eau Bonnes.	0,086
Strunga Inge Robert Nr. I	0,076
Aix la Chapelle	0,056

Prin tabela de faţă se constată că Struga posedă nişte isvoare sulfuroase de şi recĭ, dar mult maĭ bogaţĭ în sulf de cât cele maĭ tarĭ, sunoscute în Europa. Din fericire posedă şi unul maĭ sĕrac în sulf care seamănă mult cu Eau Bonnes şi de aceea poate fi întrebuinţat, precum am zis, la cure interne. Acest isvor este Nr. I, numit după proprietarul băilor „Inge Robert.“

Nu este de tăgăduit, că băile de la Strunga în starea în care se află actualmente, cer reforme radicale în ce priveşte isvoarele, căcĭ în privinţa comodităţiĭ şi necesităţilor traiuluĭ acolo, s'a făcut mult şi se vor maĭ face încă.

Insă captarea raţională a isvoarelor, după acea analisă chimică complectă a apelor precum şi modificarea distribuireĭ lor la băĭ se impun de sine.

Noua administraţie a băilor are toată buna-voinţă de a introduce toate aceste îmbunătăţirĭ în timpul cel maĭ scurt posibil, şi odată introduse, ne vom putea făli că posedăm în Ţară la noĭ un noŭ tesaur balnear, o staţiune balneară care va întrece în efectele eĭ curative multe băĭ sulfuroase cu marĭ reputaţiunĭ europene.

Ajutat de o abondenţă mare şi în alte ape, afară de cele sulfuroase, de un climat dulce, de o poziţiune pitorească, fiind în apropiere de a doua Capitală a Românieĭ. Strunga are vocaţiunea de a aduce marĭ serviciĭ omeniriĭ suferinde.

Dr. I. Konya.
Chimist.

Iaşĭ, Aprilie 1889

HUGUES LE ROUX

AMORUL

Iĭ cunoscusem pe amândoĭ cu câţĭ-va anĭ maĭ nainte d'a se căsători. El, caualer frumuşel, cu mustaţa unsă şi rĕsucită, cu un galon de argint pe mânica albastră, căruia 'ĭ rĕsunaŭ pinteniĭ când călca.

Ea, era frumoasa brună de sub felinarele de pe drum, o dantelă de pĕr negru îĭ cădea până pe ochiĭ eĭ de dooitoc domesticit, şi gura'ĭ era roşie, sângele ţigănesc şi faţa arămie.

Tatăl eĭ era giambaş, fratele eĭ lucre florĭ pe şale, sora eĭ nu avea nicĭ un rost şi muma eĭ era cărturăească.

Chiar ea lucra într'o fabrică de porţelane. Colora vase, faienţe grosolane. Dimineaţa, când se ducea la fabrică, toţĭ bărbaţiĭ se uitaŭ după dênsa. Insă nimenĭ nu o ştia să aibă amant.

Micul tînĕr veni într'un congediŭ şi o vĕzu. Nu cuteză să 'ĭ vorbească d'a dreptul. Intrebuinţă o strategemă: un chef în patru afară la iarbă verde, la o cârciumă.

El fu poftit de un prietin şi ea de o camaradă. După cafea, ceĭ doĭ complicĭ se depărtară ca să caute pe sub copacĭ o iarbă verde pe care să se odihnească. Ea şi el rĕmaseră faţă în faţă. Şi ea cedă, fiind-că perechea cea-l'altă se iubea, fiind-că aşa lucru nu se refuză la o petrecere, saŭ, poate, fiind-că'ĭ venise ceasul.

* * *

Peste două zile el primi o scrisoare la regiment:

— „Sunt însărcinată. Ce aĭ de gând să facĭ?“

Ea era gândul luĭ, viaţa luĭ. Indată ce fu liberat din serviciŭ, se cunună cu ea. Şi, foarte iute, după copilul d'întâĭ veni altul, fiind-că o iubea cu furie, pitulit într'ênsa, înecat în carnea asta de aur, ars de aceştĭ ochĭ pe care 'ĭ plimba ea peste faţa luĭ ca nişte cărbunĭ.

Cu toate acestea nu eraŭ fericiţĭ, fiind că nu'l iubea, fiind-că nu era capabilă ca să se fixeze, să se lipească de ceva. Sângele eĭ voia aşa, sângele de ţigancă. El simţia şi nu se supĕra pe dênsa. El primea să fie casa necurăţată, copii tăvăliţĭ prin ţărînă, risipa pe care o făcea ea. Primea vorbele provocatoare pe carĭ le spunea ea bărbaţilor, o lăsa să joace, Duminica, cu cine voia, la joc. Negreşit că ea se da orĭ-când era el dus ca să'şĭ vază de lucru.

Nu putea nimenĭ să zică că era leneşe, că era rea. Dacă o femee săracă avea trebuinţă de ajutor, ea se ducea să spele rufele altora. Dacă veciniĭ se aflaŭ în uevoie, ea le ducea mâncare şi bĕutură. Insă lăsa pe bărbatul sĕŭ ca să'şĭ cârpească singur hainele, şi, dimineaţa, când pleca el la lucru, ea nu se scula ca să'ĭ încălzească supa.

El zicea:

— Tu aĭ inimă bună pentru toată lumea, numaĭ pentru mine nu aĭ.

Şi plecă întristat.

Insă munca îl făcea să uite întristarea şi seara se întorcea maĭ flămând de dragoste.

* * *

Ierĭ, după treĭ anĭ, a venit el să mĕ vază.

Nu maĭ era soldatul vesel pe care 'l cunoşteam, era un om sdrobit. Se uita în pămênt când îmĭ vorbea.

— S'a sfîrşit... am părăsit'o.

— Pe nevasta ta?

— Ierĭ, ĭ-am furat copii şi i-am ascuns.

Ridică capul. Uitătura luĭ era sĕlbatică. I-am luat mâna şi ĭ-am zis:

— Trebue s'o ierţĭ, dragul meŭ, nu trebue s'o laşĭ aşa...

— Am iertat prea mult şi asta m'a pierdut! rĕspunse el.

Şi începu să plângă şi să'mĭ spue tot ce suferise.

— Aşa a mers câtă vreme am avut eŭ partea mea... tot aşa merge dacă ar vrea ea măcar să fie maĭ bună... din când în când... să 'mĭ ascunză desgustul acesta de mine pe care 'l are în ochĭ... care o face să se lipească de zid... când e culcată în pat... cu dinţiĭ încleştaţĭ, o noapte întreagă... fără să 'mĭ zică măcar o vorbă bună. Eŭ îmĭ ziceam în gândul meŭ: „E un capriţiŭ! O să 'ĭ treacă!“ Am sperat tot aşa până alaltăerĭ noapte.

Mĕ lovise un cal cu piciorul. M'am întors acasă ţiindu-mĕ de zidurĭ. Eram par'că mulţumit că sufer. Mĕ gândeam că poate se va înduioşa. M'a vĕzut c'am intrat bolnav în casă. Nu m'a întrebat ce am. Atuncĭ m'am pus în pat. Aveam frigurĭ. Imĭ clănţăneaŭ dinţiĭ. Pe la miezul nopţiĭ, fiindcă nu se culcase încă, i-am cerut un pahar cu apă. Mi l'a dat, fără să'mĭ zică nicĭ o vorbă. N'am putut să beaŭ, fiindcă 'mĭ detese apă din ibricul de spălat. M'am ridicat pe pat, domnule, am întins braţul ca s'o apuc de gât şi s'o omor. Ea nu făcu nicĭ o mişcare. Se uita la mine. Părea că aşteaptă. Am simţit că se topeşte inima în mine. I-am zis: „Ştiŭ tot... nicĭ odată nu ţĭ-am imputat... dar de vreme ce te ducĭ cu orĭcare, de ce nu vreĭ să mĕ apropiĭ de tine. Ea nu mişcă. Mĭ-a rĕspuns: „Orĭ-care altul, afară de tine.“

Eram pierdut. I-am strigat: „Nu zice vorba asta, nenorocit'o! Gândeşte-te la copii noştriĭ!“

Ea mĭ-a rĕspuns: „Nu te ocupa de copii. Te-am înşelat. Nu sunt făcuţĭ cu tine!“

Credeam că voeşte să mĕ înfrunte. I-am zis: „Minţĭ! Al doilea copil poate că nu este al meŭ, însă de cel d'întîĭ sunt sigur că este al meŭ!“ Ea a dat din cap şi a zis! „Nicĭ unul, nicĭ altul!“ Şi se uită în ochiĭ meĭ.

M'am sculat ca un nebun, cu toată durerea piciorulŭĭ. Am apucat'o de gât, am tîrît'o până la uşe. I-am strigat: „Pleacă!“ Şi am gonit'o afară.

Gândeam că o să se întoarcă. Poate c'aşĭ fi ertat'o. Am aşteptat toată ziua. Am cercetat prin partea loculuĭ: n'a vĕzut'o nimenĭ. Atuncĭ am luat copii de mână şi am plecat.“

L'am întrebat:

— Tot o iubeştĭ?

El întoarse capul.

— Dar cu copiĭ ce aĭ să facĭ?

— El îmĭ rĕspunse, uitându-se în ochiĭ meĭ:

— Pentru ca să 'ţĭ vorbesc de dînşiĭ am venit la D-ta, Domnule. Am să'ĭ cresc... Poate că nu sunt aĭ meĭ... însă sunt copii eĭ!

Spartali.

Ultime Informaţiĭ

Din cauza sĕrbătorilor Sf. Constantin şi Elena, Senatul a luat vacanţă până Joĭ 23 Maiŭ.

—✠—

Administraţia ziaruluĭ „Adevĕrul“ *pentru a putea reduce cu 25 la sută preţul publicaţiunilor, a renunţat cu desăvîrşire la serviciul* Agenţia Havas *precum şi celor-l'alţĭ agenţĭ de publicitate şi anunţă pe numeroşiĭ sĕĭ cititorĭ şi'n special pe D-niĭ comercianţĭ şi industriaşĭ, că în viitor anunţurile, inserţiile şi reclamele se primesc numaĭ la Administraţie, Bulevardul Elisabeta Nr. 111.*

—✠—

Casa de Schimb B. MARCU din *Strada Smârdan Nr. 15*, în faţa Bănceĭ Naţionale, spre poştă, ne comunică următoarele cursurĭ.

4% Renta amortisabilă	87—
5% Imprumutul comunal (1883)	96 3/4
5% Imprumutul comunal (1890)	95 1/4
5% Scris. funciare urbane	97 1/4
5% Scris. funciare rurale	100 3/4
5% Renta amortisabilă	99 1/4
5% Scris. urbane de Iaşĭ	87—

Proprietar Editor Th. Basilescu.

Bucureştĭ. — Tipografia Thoma Basilescu, Bulevardul Elisabeta, 111.